

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
ATHANASIOSA RANTOSA,
predstavljeni 17. novembra 2022¹

Zadeva C-580/21

EEW Energy from Waste Großräschen GmbH
proti
MNG Mitteldeutsche Netzgesellschaft Strom GmbH,
ob udeležbi
50 Hertz Transmission GmbH

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Okolje – Direktiva 2009/28/ES – Spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov – Člen 5(3) – Člen 16(2)(c) – Obrat za proizvodnjo električne energije, ki uporablja obnovljive vire energije – Mešani odpadki, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov – Prednost pri dovajanju električne energije – Diskrecijska pravica držav članic pri izvajanju tega prednostnega dostopa“

I. Uvod

1. V skladu s členom 194(1)(c) PDEU je cilj energetske politike Evropske unije v duhu solidarnosti med državami članicami razvijanje obnovljivih virov energije.² Izzivi tega razvijanja, katerega pomen je ogromen, zlasti v sedanjih geopolitičnih razmerah, so poudarjeni v uvodni izjavi 1 Direktive 2009/28/ES³, v kateri so omenjeni zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v okviru boja proti globalnemu segrevanju, spodbujanje zanesljivosti oskrbe z energijo, tehnološki razvoj in inovacije ter zagotavljanje možnosti za zaposlovanje in regionalni razvoj.⁴

2. V obravnavani zadevi se predlog za sprejetje predhodne odločbe nanaša na pojem „obrat za proizvodnjo električne energije, ki uporablja obnovljive vire energije“ v smislu člena 16(2)(c) Direktive 2009/28 ter na obseg prednosti pri dovajanju električne energije, ki jo ima tak obrat.

¹ Jezik izvornika: francoščina.

² O razvoju zakonodaje Unije o obnovljivih virih energije glej Johnston, A., in Block, G., *EU Energy Law*, Oxford, Oxford University Press, Oxford, 2012, št. od 12.01 do 12.185.

³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL 2009, L 140, str. 16). Ta direktiva je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL 2018, L 328, str. 82). Vendar se glede na čas zadevnega dejanskega stanja za spor o glavni stvari še naprej uporablja Direktiva 2009/28.

⁴ Glej tudi sodbo z dne 20. septembra 2017, Elecdey Carcelen in drugi (C-215/16, C-216/16, C-220/16 in C-221/16, EU:C:2017:705, točka 38 in navedena sodna praksa).

Natančneje, Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) želi izvedeti, ali in v kolikšnem obsegu mora obrat, ki proizvaja električno energijo s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov, imeti ta prednostni dostop.

3. Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo EEW Energy from Waste Großräschen GmbH (v nadaljevanju: EEW), ki upravlja obrat za toplotno obdelavo odpadkov, in družbo MNG Mitteldeutsche Netzgesellschaft Strom GmbH (v nadaljevanju: MNG Strom), ki je upravljavec prenosnega sistema električne energije, v zvezi s pravico družbe EEW do nadomestila po zmanjšanju dovajanja električne energije zaradi prezasedenosti omrežja. Družba 50 Hertz Transmission GmbH (v nadaljevanju: 50 Hertz), upravljavec prenosnega sistema, ki je v verigi pred družbo MNG Strom, je v postopku v glavni stvari sodelovala kot intervenientka v podporo zadnjenavedeni družbi.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

1. Direktiva 2001/77/ES

4. Člen 2 Direktive 2001/77/ES⁵, naslovljen „Opredelitev pojmov“, določa:

„Pojmi, uporabljeni v tej direktivi, imajo naslednji pomen:

- (a) ‚obnovljivi viri energije‘ pomenijo obnovljive nefosilne vire energije (veter, sončna energija, geotermalna energija, energija valov, energija plimovanja, vodna energija, biomasa, odlagališčni plin, plin iz naprav za čiščenje odplak in bioplina);
- (b) ‚biomasa‘ pomeni biološko razgradljivi del izdelkov, odpadkov in ostankov v kmetijstvu (vključno z rastlinskimi in živalskimi snovmi), gozdarstvu in v z njima povezanih industrijskih vejah ter biološko razgradljivi del industrijskih in komunalnih odpadkov;
- (c) ‚električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije‘ pomeni električno energijo, ki jo proizvedejo obrati, ki uporabljajo samo obnovljive vire energije, ter del električne energije, ki jo iz obnovljivih virov energije proizvedejo mešani obrati, ki uporabljajo tudi običajne vire energije, vključno z obnovljivo električno energijo, ki se uporablja za polnjenje sistemov za skladiščenje, vendar brez električne energije, proizvedene kot rezultat sistemov za skladiščenje;

[...]“.

⁵ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 12, zvezek 2, str. 121). Ta direktiva je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo 2009/28.

2. Direktiva 2009/28

5. V uvodnih izjavah 1, 11, 25, 60 in 61 Direktive 2009/28 je navedeno:

„(1) Nadzor porabe energije v Evropi ter večja uporaba energije iz obnovljivih virov skupaj s prihranki energije in večjo energetske učinkovitostjo so pomembni deli svežnja ukrepov, potrebnih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izpolnitev Kjotskega protokola k Okvirni konvenciji Združenih narodov o podnebnih spremembah ter nadaljnjih obveznosti Skupnosti in mednarodnih obveznosti glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov po letu 2012. Prav tako imajo ta dejstva pomembno vlogo pri spodbujanju zanesljivosti oskrbe z energijo in tehnološkega razvoja in inovacij ter zagotavljanju možnosti za zaposlovanje in regionalni razvoj, zlasti na podeželskih in odročnih območjih.

[...]

(11) Treba je določiti pregledna in jasna pravila za izračun deleža energije iz obnovljivih virov in za opredelitev teh virov. [...]

[...]

(25) Države članice imajo različne možnosti za razvoj obnovljive energije in na nacionalni ravni uporabljajo različne programe podpore za energijo iz obnovljivih virov. Večina držav članic uporablja programe podpore, v okviru katerih je pomoč namenjena le energiji iz obnovljivih virov, ki se proizvede na njihovem ozemlju. [...]

[...]

(60) Prednostni in zjamčeni dostop za električno energijo iz obnovljivih virov sta pomembna za vključitev obnovljivih virov energije na notranji trg električne energije v skladu s členom 11(2) in nadaljnjim razvojem člena 11(3) Direktive 2003/54/ES⁶. Zahteve glede ohranjanja zanesljivosti in varnosti omrežja ter razpošiljanja se lahko razlikujejo glede na značilnosti nacionalnega omrežja in njegovega varnega delovanja. Prednostni dostop do omrežja zagotavlja, da proizvajalci električne energije iz obnovljivih virov lahko kadar koli prodajo in prenesejo električno energijo iz obnovljivih virov v skladu s pravili priključevanja, kadar koli je vir na voljo. V primeru, da se električna energija iz obnovljivih virov vključi v fizični trg, zjamčeni dostop zagotavlja, da vsa prodana električna energija, za katero je bila prejeta podpora, dobi dostop do omrežja, kar omogoča uporabo kar največje količine električne energije iz obnovljivih virov iz obratov, priključenih na omrežje. Vendar to ne nalaga nobenih obveznosti državam članicam, da morajo podpreti energijo iz obnovljivih virov ali naložiti obveznost njenega nakupa. V drugih sistemih se določi nespremenljiva cena električne energije iz obnovljivih virov, ponavadi v povezavi z obveznostjo nakupa za upravljavca sistema. V takem primeru je prednostni dostop že bil zagotovljen.

(61) V nekaterih primerih ni možno popolnoma zagotoviti prenosa in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov energije, ne da bi to vplivalo na zanesljivost ali varnost omrežnega sistema. V takšnih primerih je lahko primerno, da se tem proizvajalcem izplača finančno nadomestilo. Kljub temu cilji te direktive zahtevajo trajno povečevanje prenosa in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, ne da bi to

⁶ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih za notranji trg z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 96/92/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 12, zvezek 2, str. 211).

vplivalo na zanesljivost ali varnost omrežnega sistema. V ta namen bi morale države članice sprejeti ustrezne ukrepe, da bi omogočile večjo uveljavitev električne energije iz obnovljivih virov, med drugim z upoštevanjem posebnosti spremenljivih virov in virov, ki jih še ni možno skladiščiti. [...]“.

6. Člen 1 Direktive 2009/28, naslovljen „Predmet in področje uporabe“, določa:

„Ta direktiva določa skupen okvir za spodbujanje energije iz obnovljivih virov. Določena sta obvezna nacionalna cilja za skupni delež energije iz obnovljivih virov v končni bruto porabi energije in za delež energije iz obnovljivih virov v prometu. Določena so pravila glede statističnih prenosov med državami članicami, skupnih projektov držav članic ter skupnih projektov držav članic in tretjih držav, potrdil o izvoru, upravnih postopkov, informacij in usposabljanja ter dostopa do elektroenergetskega omrežja za energijo iz obnovljivih virov. [...]“.

7. Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve“, določa:

„Za namene te direktive se uporabljajo opredelitve iz Direktive [2003/54].

Uporabijo se tudi naslednje opredelitve pojmov:

(a) ‚energija iz obnovljivih virov‘ pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, namreč veter, sonce, aerotermalno, geotermalno in hidrotermalno energijo ter energijo oceanov, vodno energijo, biomaso, plin, pridobljen iz odpadkov, plin, pridobljen z napravami za čiščenje odplak, in biopline;

[...]

(e) ‚biomasa‘ pomeni biološko razgradljive dele proizvodov, odpadkov in ostankov biološkega izvora iz kmetijstva (vključno s snovmi rastlinskega in živalskega izvora), gozdarstva in z njima povezanih proizvodnih dejavnosti, vključno z ribištvom in ribogojstvom, ter biološko razgradljive dele industrijskih in komunalnih odpadkov;

[...]“.

8. Člen 5 Direktive 2009/28, naslovljen „Izračun deleža energije iz obnovljivih virov“, v odstavkih 1 in 3 določa:

„1. Končna bruto poraba energije iz obnovljivih virov v vsaki državi članici se izračuna kot vsota:

(a) končne bruto porabe električne energije iz obnovljivih virov;

[...]

3. Za namene odstavka 1(a) se končna bruto poraba električne energije iz obnovljivih virov izračuna kot količina električne energije, proizvedene v državi članici iz obnovljivih virov energije, pri čemer ni vključena proizvodnja električne energije v akumulacijskih prečrpovalnih napravah iz vode, ki se najprej prečrpa navzgor.

V obratih z več gorivi, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, se upošteva samo del električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije. Za namene tega izračuna se izračuna prispevek vsakega vira energije na podlagi energijske vsebnosti.

[...]“.

9. Člen 15 te direktive, naslovljen „Potrdila o izvoru električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje, proizvedenih iz obnovljivih virov energije“, v odstavku 1 določa:

„Da bi končnim odjemalcem dokazale, kolikšen je delež oziroma količina energije iz obnovljivih virov v naboru energetskega virov dobavitelja energije, države članice v skladu s členom 3(6) Direktive [2003/54] zagotovijo, da se lahko izvor električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, zajamči v smislu te direktive v skladu z objektivnimi, jasnimi in nediskriminatornimi merili.“

10. Člen 16 Direktive 2009/28, naslovljen „Dostop do omrežij in njihovo delovanje“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe za razvoj omrežne infrastrukture za prenos in distribucijo, inteligentnih omrežnih storitev, skladiščnih objektov in elektroenergetskega sistema, ki bodo omogočili varno delovanje elektroenergetskega sistema in njegovo prilagoditev nadaljnjemu razvoju na področju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije, vključno z medsebojnimi povezavami med državami članicami, pa tudi med državami članicami in tretjimi državami. Države članice prav tako sprejmejo ustrezne ukrepe za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za omrežno infrastrukturo ter usklajevanje odobritev omrežne infrastrukture z upravnimi postopki in postopki načrtovanja.

2. Ob upoštevanju zahtev glede ohranjanja zanesljivosti in varnosti omrežja in na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril, ki jih opredelijo pristojni nacionalni organi:

- (a) države članice zagotovijo, da upravljavci prenosnih omrežij in upravljavci distribucijskih omrežij na njihovem ozemlju zajamčijo prenos in distribucijo električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov;
- (b) države članice poleg tega zagotovijo bodisi prednostni ali zajamčeni dostop do omrežnega sistema električne energije, proizvedeni iz obnovljivih virov;
- (c) države članice zagotovijo, da upravljavci prenosnih omrežij pri razpošiljanju energije iz obratov za proizvodnjo električne energije dajejo prednost obratom za proizvodnjo, ki uporabljajo obnovljive vire energije, če to omogoča varno delovanje nacionalnega elektroenergetskega sistema ter na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril. Države članice zagotovijo, da so sprejeti ustrezni operativni ukrepi, povezani z omrežjem in trgov, da bi v največji možni meri zmanjšali omejitev prenosa električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije. Če so zaradi zagotavljanja varnosti nacionalnega elektroenergetskega sistema in zanesljivosti oskrbe z energijo sprejeti ukrepi, ki bistveno zmanjšajo uporabo obnovljivih virov energije, države članice zagotovijo, da odgovorni upravljavci sistema o teh ukrepih poročajo pristojnemu regulativnemu organu ter navedejo, katere popravne ukrepe nameravajo sprejeti za preprečitev neprimernega zmanjšanja uporabe.“

B. Nemško pravo

11. Člen 3, naslovljen „Opredelitve pojmov“, Erneuerbare-Energien-Gesetz (zakon o energiji iz obnovljivih virov, v nadaljevanju: EEG) z dne 25. oktobra 2008 v različici, ki je veljala od 1. januarja 2012 do 31. julija 2014 (v nadaljevanju: EEG iz leta 2012)⁷, določa:

„V tem zakonu pomenijo:

1. ‚obrat‘ vsako napravo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije [...],
[...]

3. ‚energija iz obnovljivih virov‘ [...] energijo iz biomase [...] in iz biološko razgradljivega dela industrijskih in komunalnih odpadkov [...]
[...].“

12. Člen 8 tega zakona, naslovljen „Nakup, prenos in distribucija“, v odstavku 1 določa:

„Upravljalci sistema so ob upoštevanju člena 11 zavezani nemudoma prednostno kupiti, prenašati in distribuirati celotno ponujeno električno energijo iz obnovljivih virov energije. [...]“.

13. Člen 11 navedenega zakona, naslovljen „Upravljanje dovajanja električne energije“, v odstavku 1 določa:

„Upravljalci sistema imajo [...] izjemoma pravico določiti obrate, ki so neposredno ali posredno priključeni na njihovo omrežje [...], če:

1. bi v nasprotnem primeru na zadevnem omrežju, vključno z omrežjem, ki je pred njim v verigi, prišlo do prezasedenosti,
2. se daje prednost električni energiji iz obnovljivih virov energije [...], če zaradi zagotovitve varnosti in zanesljivosti sistema za oskrbo z električno energijo ni treba, da na omrežje ostanejo priključeni drugi obrati za proizvodnjo električne energije, [...]

[...]“.

14. Člen 12 tega zakona, naslovljen „Ureditev za prekomerne težave“, v odstavku 1 določa:

„Če se dovajanje električne energije iz obratov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije [...] zaradi prezasedenosti omrežja v smislu člena 11(1) zmanjša, je treba upravljavkam in upravljavcem, na katere vpliva ta ukrep [...], plačati nadomestilo za 95 % izgubljenih dohodkov, k čemur je treba prišteti dodatne odhodke, privarčevane odhodke pa odšteti. [...]“.

⁷ BGBl. 2011 I, str. 1634.

15. Člen 16 EEG iz leta 2012, naslovljen „Pravica do plačila“, v odstavku 1 določa:

„Upravljavci sistema morajo upravljavkam in upravljavcem obratov električno energijo iz obratov, ki uporabljajo izključno energijo iz obnovljivih virov [...], plačati najmanj v višini, ki jo določajo členi od 18 do 33. [...].“

16. Te določbe EEG iz leta 2012 se v bistvu ujemajo z določbami EEG v različicah, ki sta veljali med 1. januarjem 2009 in 31. decembrom 2011⁸ in med 1. avgustom 2014 in 31. decembrom 2016⁹.

III. Spor o glavni stvari, vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

17. Družba EEW upravlja obrat za toplotno obdelavo odpadkov, s katerim proizvaja električno in toplotno energijo (v nadaljevanju: zadevni obrat). Ta uporablja skoraj izključno industrijske in komunalne odpadke, ki se zmešajo pred sežiganjem in vsebujejo spremenljiv biološko razgradljiv delež, ki pomeni do 50 % odpadkov glede na podatke, ki jih je zagotovila družba EEW. Zadevni obrat del proizvedene električne energije dovaja v omrežje za distribucijo električne energije družbe MNG Strom, s katero ima sklenjeno pogodbo o priključitvi in dovajanju električne energije.

18. Družba MNG Strom je med letoma 2011 in 2016 v okviru upravljanja varnosti elektroenergetskega omrežja družbo EEW večkrat pozvala k začasnemu zmanjšanju dovajanja električne energije zaradi prezasedenosti omrežja. Zato je družba EEW od družbe MNG Strom zahtevala nadomestilo v znesku 2,24 milijona EUR zlasti na podlagi ureditve za prekomerne težave, določene v EEG v različicah, ki so veljale med 1. januarjem 2011 in 31. decembrom 2016, katere del je bil člen 12(1) EEG iz leta 2012.

19. Pritožbeno sodišče, ki mu je bila zadeva predložena, je zavrnilo zahtevek družbe EEW za nadomestilo z obrazložitvijo, da zadevni obrat električne energije ne proizvaja izključno iz obnovljivih virov energije.

20. Družba EEW je zoper sodbo pritožbenega sodišča vložila revizijo pri Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče), ki je predložitveno sodišče. To sodišče poudarja, da je izid spora, o katerem odloča, odvisen od odgovora na vprašanje, ali je treba zadevni obrat opredeliti kot „obrat za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov“ v smislu člena 12(1) EEG iz leta 2012. Po mnenju tega sodišča uporaba te določbe ni izključena, ker zadevni obrat električne energije ne proizvaja izključno iz obnovljivih virov energije.

21. V zvezi s tem navedeno sodišče poudarja, da se je EEG v prvi različici, ki je začela veljati leta 2000, nanašal na električno energijo, proizvedeno v obratih, ki uporabljajo izključno obnovljive vire energije. Vendar je bilo v okviru prenosa Direktive 2001/77 in zlasti njenega člena 2(c) v nemško pravo področje uporabe EEG leta 2004 razširjeno, da je bil vključen delež električne energije, ki jo iz obnovljivih virov energije proizvedejo mešani obrati, ki uporabljajo tudi običajne vire energije.

⁸ BGBl. 2008 I, str. 2074.

⁹ BGBl. 2014 I, str. 1066. Kot poudarja predložitveno sodišče, so se v obdobju, na katero se nanaša predložitveni sklep, zaporedoma uporabljale te tri različice EEG. Ker je bilo besedilo oziroma vsebina upoštevni določb v teh treh različicah EEG enaka, se bom zaradi poenostavitve v nadaljevanju skliceval samo na EEG iz leta 2012.

22. Iz besedila ureditve za prekomerne težave v členu 12 EEG iz leta 2012 in sistematike tega zakona naj bi izhajalo, da se te določbe, ki so bile v EEG prvič vnesene leta 2009, uporabljajo tudi za obrate, ki ne uporabljajo izključno obnovljivih virov energije. Če se v obratu proizvaja električna energija iz obnovljivih virov energije, in ima torej v skladu z EEG pravico do prednostnega dovajanja, je posledica tega, da se v okviru upravljanja dovajanja električne energije zmanjša ali prekine nakup električne energije, nastanek obveznosti nadomestila, ki jo določa navedena ureditev za prekomerne težave.

23. Predložitveno sodišče meni, da čeprav se je nemški zakonodajalec odločil upoštevati pravo Unije in odstopati od pravila, v skladu s katerim se ne upošteva električna energija, proizvedena izključno iz obnovljivih virov energije, ni jasno, ali je treba na podlagi nemškega prava kot „obrat“ v smislu člena 3, točka 1, EEG iz leta 2012 opredeliti vsak obrat za proizvodnjo električne energije, ki uporablja neki, morda še tako majhen delež obnovljivih virov energije, tako da zanj velja prednost pri priključitvi in dovajanju električne energije. V zvezi s tem naj bi bilo treba upoštevne določbe nemškega prava razlagati v skladu s pojmom „električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije“ v smislu člena 2(c) Direktive 2001/77. Čeprav se ta določba sklicuje na pojem „mešani obrat“, naj ta v tej direktivi ne bi bil opredeljen in naj bi bil dvoumen. Na področju tehnike naj bi izraz „mešani obrat“ praviloma označeval obrat, ki za proizvodnjo energije uporablja več različnih tehnologij, na primer sončno energijo in plin. Na podlagi take razlage naj ta pojem „mešani obrat“ ne bi zajemal obratov, ki v istem procesu proizvodnje električne energije uporabljajo zgolj mešanico različnih – obnovljivih in konvencionalnih – virov energije. To naj bi veljalo takrat, kadar se različne vire energije zmeša pred uporabo za proizvodnjo energije, kot tudi takrat, kadar se v obratu obnovljivi in fosilni viri energije zaradi proizvodnje električne energije uporabljajo v mešanici, ki je že pripravljena in spremenljiva ter nanjo ni mogoče vplivati, kot je to pri zadevnem obratu.

24. To sodišče poudarja, da člen 2(a) Direktive 2001/77 vseeno opredeljuje „biomaso“ kot obnovljiv vir energije in da člen 2(b) te direktive določa, da ta vsebuje „biološko razgradljivi del industrijskih in komunalnih odpadkov“. Te določbe naj bi pomenile, da je treba električno energijo, proizvedeno s sežiganjem tega biološko razgradljivega deleža, šteti za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov energije, in da bi bilo treba obrate, ki tako proizvajajo energijo, v nemškem pravu opredeliti kot „obrate“ v smislu EEG, ki jim je treba dati prednost pri dovajanju električne energije.

25. Navedeno sodišče ugotavlja, da ker je bila Direktiva 2001/77 nadomeščena z Direktivo 2009/28, ki se uporablja za spor o glavni stvari,¹⁰ je treba nemško pravo razlagati v skladu z zadnjemavedeno direktivo. Isto sodišče navaja, da se ob upoštevanju prava Unije nagiba k razlaganju določb EEG o prednosti pri dovajanju električne energije tako, da se uporabljajo za obrate, ki ne uporabljajo izključno obnovljivih virov energije, samo če se obnovljivi in konvencionalni viri energije uporabljajo v ločenih sistemih. Vsekakor pa naj bi se za obrate, v katerih se – kot pri proizvodnji električne energije s sežiganjem odpadkov – uporablja vnaprej pripravljena in spremenljiva mešanica obnovljivih in konvencionalnih virov energije, na katero ni mogoče vplivati, ureditev za prekomerne težave iz člena 12(1) EEG iz leta 2012 lahko uporabljala le, če je delež obnovljivih virov energije v povprečju večji od deleža konvencionalnih virov energije. V okviru spora o glavni stvari naj bi ta razlaga povzročila, da družba EEW ne more zahtevati nobenega nadomestila na podlagi te ureditve za prekomerne težave, ker zadevni obrat uporablja vnaprej pripravljeno mešanico virov energije v spremenljivih deležih in ker glede na podatke, ki jih je zagotovila družba EEW, delež obnovljivih virov energije ne prevladuje.

¹⁰ V skladu s členom 27 Direktive 2009/28 so morale države članice to direktivo prenesti do 5. decembra 2010.

26. Predložitveno sodišče dodaja, da če bi bilo treba člen 16(2)(c) Direktive 2009/28 razlagati tako, da se nanaša na obrate, v katerih delež obnovljivih virov energije ne prevladuje, se postavlja vprašanje, ali obstaja prag, pod katerim obrata, ki električno energijo proizvajajo iz takih virov energije, ni več mogoče šteti za obrat, ki uporablja obnovljive vire energije, v smislu te določbe.

27. Nazadnje, to sodišče se sprašuje, ali se je v primeru, ko za električno energijo, katere samo en del je proizveden iz biološko razgradljivih odpadkov, velja prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja, mogoče sklicevati na *ratio legis* člena 5(3), drugi pododstavek, Direktive 2009/28, v skladu s katerim se v obratih z več gorivi, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, upošteva samo del električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije. To vprašanje naj bi bilo pomembno za ugotovitev, ali se zahtevek za nadomestilo na podlagi ureditve za prekomerne težave iz člena 12(1) EEG iz leta 2012 nanaša na izgubo prihodkov v zvezi z vso električno energijo, proizvedeno v zadevnem obratu, ali samo na delež električne energije, proizveden iz biološko razgradljivega deleža mešanih odpadkov.

28. V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

- „1. Ali je treba člen 16(2)(c) v povezavi s členom 2(a) in (e) Direktive 2009/28 razlagati tako, da je treba prednost pri prenosu električne energije v omrežje dati tudi obratom za proizvodnjo, v katerih se električna energija proizvajajo s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo spremenljiv delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: Ali je dajanje prednosti pri prenosu električne energije na podlagi člena 16(2)(c) Direktive 2009/28/ES odvisno od tega, kako velik je delež biološko razgradljivih odpadkov, ki se uporablja pri proizvodnji električne energije na način, opisan v prvem vprašanju za predhodno odločanje?
3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen: Ali za delež biološko razgradljivih odpadkov obstaja prag pomembnosti, pod katerim za proizvedeno električno energijo ni več mogoče uporabljati določb, ki veljajo za električno energijo iz obnovljivih virov energije?
4. Če je odgovor na tretje vprašanje pritrdilen: Pri kakšnem deležu je ta prag ali kako se ga določi?
5. Če je odgovor na prvo in drugo vprašanje pritrdilen: Ali je mogoče pri uporabi določb za električno energijo iz obnovljivih virov energije za električno energijo, ki je bila le deloma proizvedena iz biološko razgradljivih odpadkov, pravno logiko iz člena 5(3), drugi pododstavek, Direktive 2009/28/ES uporabiti tako, da se te določbe uporabljajo samo za delež električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije, in se ta delež izračuna na podlagi energijske vsebnosti posameznega vira energije?“

29. Pisna stališča so predložile družbe EEW, MNG Strom in 50 Hertz ter Evropska komisija. Te stranke so na obravnavi 8. septembra 2022 tudi ustno podale stališča.

IV. Analiza

A. Prvo vprašanje za predhodno odločanje

30. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člen 16(2)(c) Direktive 2009/28 razlagati tako, da je treba prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja, ki velja za obrate za proizvodnjo električne energije, ki uporabljajo obnovljive vire energije, dati ne samo obratom, ki električno energijo proizvajajo izključno iz obnovljivih virov energije, temveč tudi tistim obratom, v katerih se električna energija pridobiva s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov.

31. V skladu s členom 16(2)(c) Direktive 2009/28 države članice zagotovijo, da upravljavci prenosnih omrežij pri razpošiljanju energije iz obratov za proizvodnjo električne energije dajejo prednost obratom za proizvodnjo, ki uporabljajo obnovljive vire energije, če to omogoča varno delovanje nacionalnega elektroenergetskega sistema ter na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril.

32. Ugotavljam, da je namen te določbe odzvati se na okoliščino, da imajo s tehničnega vidika prenosni in distribucijski sistemi električne energije po naravi omejeno zmogljivost prenosa in da ne morejo nujno prenesti vse električne energije, ki jo ali jo lahko proizvedejo obrati, ki so del teh sistemov, ob upoštevanju porabe.¹¹ V teh okoliščinah se je zakonodajalec Unije odločil dati prednost obratom za proizvodnjo električne energije, ki uporabljajo obnovljive vire energije. V zvezi s tem, kot je razsodilo Sodišče, čeprav člen 32(2) Direktive 2009/72/ES¹² določa, da operater distribucijskega sistema lahko zavrne dostop do svojega omrežja, če nima potrebnih zmogljivosti ter če to zavrnitev obrazloži in upraviči, pa se ta možnost zavrnitve dostopa do omrežja presoja v vsakem posameznem primeru in državam članicam ne omogoča, da ta odstopanja določijo na splošno in brez konkretne presoje za vsakega upravljavca, ali njegove tehnične zmogljivosti omrežja lahko izpolnijo zahtevo po dostopu tretjih oseb.¹³

33. Ob upoštevanju prvega postavljenega vprašanja je treba določiti pomen pojma „obrat za proizvodnjo električne energije, ki uporablja obnovljive vire energije“, kot je uporabljen v členu 16(2)(c) Direktive 2009/28, da bi se preverilo, ali ta pojem zajema obrat, v katerem se električna energija pridobiva s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov. Če je tako, mora ta obrat imeti prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja iz te določbe in bi, če bi mu upravljavec distribucijskega omrežja zavrnil ta dostop, torej lahko dobil finančno nadomestilo, kot je navedeno v uvodni izjavi 61 te direktive.

¹¹ Glej sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Pikamäeja v zadevi Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2021:731, točka 51). Glej tudi sodbo z dne 27. januarja 2022, Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2022:58, točki 59 in 60), v skladu s katero dostop do prenosnega omrežja ni omejen, saj je odvisen od maksimalne zmogljivosti omrežja. „Prerazporejanje“ je zdaj urejeno z Uredbo (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije (UL 2019, L 158, str. 54), v katere členu 2, točka 26, je opredeljeno kot „ukrep, tudi omejitev uporabe dodeljenih prenosnih zmogljivosti, ki ga sproži eden ali več operaterjev prenosnih sistemov ali operaterjev distribucijskih sistemov s spremembo proizvodnje, vzorca poteka ali obojega, da se doseže sprememba fizičnih pretokov v elektroenergetskem sistemu in sprostitev fizične prezasedenosti ali se na drug način zagotovi sigurnost sistema“.

¹² Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL 2009, L 211, str. 55). Ta direktiva je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL 2019, L 158, str. 125).

¹³ Sodba z dne 28. novembra 2018, Solvay Chimica Italia in drugi (C-262/17, C-263/17 in C-273/17, EU:C:2018:961, točka 60).

34. Pojem „obrat za proizvodnjo električne energije, ki uporablja obnovljive vire energije“, v Direktivi 2009/28 ni opredeljen. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča tako iz zahtev po enotni uporabi prava Unije kot iz načela enakosti izhaja, da je treba izraze določbe prava Unije, ki se za opredelitev svojega smisla in obsega ne sklicuje posebej na pravo držav članic, navadno razlagati avtonomno in enotno v celotni Uniji, in sicer ob upoštevanju ne le besedila te določbe, ampak tudi njenega okvira in cilja, ki se uresničuje z zadevno ureditvijo.¹⁴

35. V tem okviru je treba ugotoviti, na prvem mestu, da iz samega besedila člena 16(2)(c) Direktive 2009/28, ki se nanaša samo na obrate, ki *uporabljajo* obnovljive vire energije, ni mogoče ugotoviti, ali se ta določba nanaša na obrate, v katerih se električna energija pridobiva s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov.

36. Na drugem mestu, v zvezi z okvirom, v kateri se umešča ta določba, je bila v členu 2(c) Direktive 2001/77, kot je poudarilo predložitveno sodišče, „električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije“ opredeljena kot „električn[a] energij[a], ki jo proizvedejo obrati, ki uporabljajo samo obnovljive vire energije, ter del električne energije, ki jo iz obnovljivih virov energije proizvedejo *mešani obrati*, ki uporabljajo tudi običajne vire energije“.¹⁵ Vendar ta direktiva na datum dejanskega stanja v sporu o glavni stvari ni več veljala. Člen 2(a) Direktive 2009/28 pa „energijo iz obnovljivih virov“ opredeljuje kot „energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, namreč veter, sonce, aerotermalno, geotermalno in hidrotermalno energijo ter energijo oceanov, vodno energijo, biomaso, plin, pridobljen iz odpadkov, plin, pridobljen z napravami za čiščenje odplak, in biopline“. Kot je v pisnem stališču poudarila družba 50 Hertz, v okviru spora o glavni stvari opredelitev „električne energije iz obnovljivih virov“ zato ni več odvisna od obrata, v katerem je bila električna energija proizvedena, temveč samo od uporabljenih virov energije.

37. Člen 2(a) Direktive 2009/28 določa, da se energija, proizvedena iz biomase,¹⁶ šteje za energijo, pridobljeno iz obnovljivih virov. V skladu z opredelitvijo v členu 2(e) te direktive pa biomasa zajema „biološko razgradljiv del industrijskih in komunalnih odpadkov“. Iz povezane razlage teh določb izhaja, da je treba energijo, proizvedeno s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov, v zvezi s tem deležem šteti za energijo iz obnovljivih virov.

38. V obravnavani zadevi je iz predložitvenega sklepa razvidno, da zadevni obrat obdeluje mešane odpadke, ki vsebujejo deleže biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov, ki tako pomenijo biomaso v smislu člena 2(e) navedene direktive.¹⁷

39. Poleg tega člen 5(3) Direktive 2009/28 določa, da se v obratih z več gorivi, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, upošteva samo *del* električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije. Zato ta direktiva s področja svoje uporabe načeloma ne izključuje obratov, ki deloma uporabljajo obnovljive vire energije.

¹⁴ Sodba z dne 2. junija 2022, T.N. in N.N. (Izjava o odpovedi dediščini) (C-617/20, EU:C:2022:426, točka 35 in navedena sodna praksa).

¹⁵ Moj poudarek. Direktiva 2001/77 ni vsebovala opredelitve pojma „mešani obrat“, za katerega je bilo možnih več razlag.

¹⁶ O biomasi v Uniji glej v angleščini European Commission, Joint Research Centre, *Brief on biomass for energy in the European Union*, Urad za publikacije Evropske unije, 2019.

¹⁷ Naj spomnim, da morajo države članice upoštevati hierarhijo ravnanja z odpadki, kot je določena v členu 4 Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL 2008, L 312, str. 3) in v kateri je odstranjevanje na zadnjem mestu.

40. Na tretjem mestu, glede ciljev, ki jih uresničuje Direktiva 2009/28, je njen cilj, kot izhaja iz njenega člena 1, določiti skupen okvir za spodbujanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov z opredelitvijo zlasti obveznih nacionalnih ciljev za skupni delež energije iz teh virov v končni bruto porabi energije.¹⁸ V tem smislu člen 16(2)(c) te direktive določa, da države članice zagotovijo, da so sprejeti ustrezni operativni ukrepi, povezani z omrežjem in trgom, da bi *v največji možni meri zmanjšali omejitev prenosa* električne energije, pridobljene iz obnovljivih virov energije. Poleg tega je v uvodni izjavi 60 te direktive navedeno, da v primeru, da se električna energija iz obnovljivih virov vključi v fizični trg, zajamčeni dostop zagotavlja, da vsa prodana električna energija, za katero je bila prejeta podpora, dobi dostop do omrežja, kar omogoča uporabo *kar največje količine* električne energije iz obnovljivih virov iz obratov, priključenih na omrežje. V uvodni izjavi 61 te direktive pa je pojasnjeno, da cilji te direktive zahtevajo *trajno povečevanje* prenosa in distribucije električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, ne da bi to vplivalo na zanesljivost ali varnost omrežnega sistema.

41. Poleg tega poudarjam, da je v skladu s sodno prakso Sodišča namen zajamčenega dostopa do omrežja iz člena 16(2)(b) Direktive 2009/28 obnovljive vire energije vključiti v notranji trg z električno energijo tako, da se zagotovi, da ima *vsaka električna energija*, proizvedena iz obnovljivih virov energije, dostop do omrežja, kar omogoča uporabo maksimalne količine električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov.¹⁹

42. Zato je cilj Direktive 2009/28 največja možna uporaba obnovljivih virov energije. Če pa se obratom, v katerih se električna energija pridobiva s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih odpadkov, ne odobri prednost, bi se ta del obnovljivih virov energije izgubil, ko bi upravljavec distribucijskega omrežja zadevnemu proizvajalcu električne energije zavrnil dostop do omrežja zaradi njegove prezasedenosti.

43. Zato predlagam, naj se na prvo vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 16(2)(c) Direktive 2009/28 razlagati tako, da je treba prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja, ki ga imajo obrati za proizvodnjo električne energije, ki uporabljajo obnovljive vire energije, dati ne samo obratom, ki električno energijo proizvajajo izključno iz obnovljivih virov energije, temveč tudi tistim obratom, v katerih se električna energija pridobiva s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov.

B. Drugo do peto vprašanje za predhodno odločanje

44. Predložitveno sodišče želi z od drugim do petim vprašanjem za predhodno odločanje, ki jih je treba preučiti skupaj, v bistvu izvedeti, ali je treba člen 16(2)(c) Direktive 2009/28 razlagati tako, da ima obrat za proizvodnjo električne energije prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja samo za električno energijo, proizvedeno iz biološko razgradljivega deleža uporabljenih industrijskih in komunalnih odpadkov, in če je odgovor pritrdilen, kako se uporablja ta prednostni dostop.

45. Kot je bilo pojasnjeno v okviru odgovora na prvo vprašanje za predhodno odločanje, iz člena 2(a) in (e) Direktive 2009/28 izhaja, da energija, pridobljena iz biomase, pomeni energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov, vendar se pri industrijskih in komunalnih odpadkih upošteva samo delež teh odpadkov, ki je biološko razgradljiv. Iz tega izhaja, da ima obrat za proizvodnjo

¹⁸ Glej zlasti sodbo z dne 3. marca 2021, Promociones Oliva Park (C-220/19, EU:C:2021:163, točka 62).

¹⁹ Glej sodbo z dne 27. januarja 2022, Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2022:58, točka 62).

električne energije prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja na podlagi člena 16(2)(c) te direktive samo za električno energijo, proizvedeno iz tega biološko razgradljivega deleža, in ne iz deleža, ki ga sestavljajo konvencionalni odpadki.

46. V istem smislu je Sodišče v zvezi s členom 16(2)(b) navedene direktive ugotovilo, da čeprav ta določba omenja možnost vzpostavitve „zajamčenega dostopa“ do omrežja za električno energijo iz obnovljivih virov energije, to velja le za „zeleno“ električno energijo, in da navedena določba zato ne more biti pravna podlaga za nacionalne določbe, katerih namen je vzpostaviti zajamčen dostop obratov za proizvodnjo energije iz neobnovljivega vira.²⁰ Taka razlaga se lahko po analogiji uporablja za prednostni dostop do omrežja iz člena 16(2)(c) te direktive.

47. Glede na njeno besedilo ta določba določa tak prednostni dostop za obrate za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije, ne da bi določala najmanjši delež obnovljivih virov energije, kadar ti obrati uporabljajo hkrati obnovljive in konvencionalne vire energije. Povedano drugače, prednost pri dovajanju električne energije iz navedene določbe ni odvisna od velikosti deleža biološko razgradljivih odpadkov, uporabljenih za proizvodnjo električne energije, saj delež konvencionalnih odpadkov nima nobene vloge pri tej prednosti. Tako ne obstaja prag, pod katerim električna energija iz obnovljivih virov energije nima prednostnega dostopa do omrežja.²¹

48. Ker ima obrat za proizvodnjo električne energije prednostni dostop do omrežja samo za električno energijo, proizvedeno iz tega biološko razgradljivega deleža, predložitveno sodišče sprašuje, kako uporabljati ta prednostni dostop, pri čemer se sklicuje na člen 5(3), drugi pododstavek, Direktive 2009/28.

49. V zvezi s tem poudarjam, da na pravni ravni iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je zakonodajalec Unije – daleč od tega, da bi želel izčrpno uskladiti nacionalne programe podpore za proizvodnjo zelene energije – po eni strani izhajal iz ugotovitve, da države članice uporabljajo različne programe podpore, in po drugi iz načela, da je treba zagotoviti dobro delovanje teh programov, da bi se ohranilo zaupanje investitorjev in tem državam omogočilo, da določijo učinkovite nacionalne ukrepe za uresničitev obveznih nacionalnih splošnih ciljev, ki jim jih nalaga navedena direktiva.²² Po mojem mnenju se lahko isto razlogovanje uporabi za izvajanje člena 16(2)(c) navedene direktive. Zato je treba ugotoviti, da imajo države članice široko diskrecijsko pravico pri uporabi prednostnega dostopa do elektroenergetskega omrežja za obrate, ki uporabljajo obnovljive vire energije.

50. Poleg tega je na tehnični ravni družba MNG Strom pojasnila, da upravljavec prenosnega sistema električne energije v realnem času ne pozna deleža biološko razgradljivih odpadkov, ki ga uporabi obrat za proizvodnjo električne energije, ko mora določiti vrstni red, po katerem morajo biti obrati zaustavljeni, saj upravljavci teh naprav tudi sami ne vedo ves čas, kolikšen delež energije je proizveden iz obnovljivih virov. Družba 50 Hertz pa je poudarila, da je odločitev o prednostnem dostopu nujni ukrep, ki se sprejme skoraj v trenutku, in da ima posledice za operaterje v nadaljevanju verige, kar pomeni, da morajo merila glede prednostnega dostopa omogočati, da se upravljavcu omrežja zagotovijo konkretne smernice. Poleg tega je Komisija trdila, da je lahko v nekaterih primerih tehnično nemogoče uporabiti prednostni dostop do omrežja za samo del električne energije, ki jo proizvede obrat, v tem primer za del, pridobljen iz obnovljivih virov energije.

²⁰ Glej sodbo z dne 27. januarja 2022, Fondul Proprietatea (C-179/20, EU:C:2022:58, točka 65).

²¹ Ta preudarek je natančneje pojasnjen v točki 56 teh sklepnih predlogov.

²² Sodba z dne 4. oktobra 2018, L.E.G.O. (C-242/17, EU:C:2018:804, točka 53 in navedena sodna praksa).

51. V tem pravnem in tehničnem okviru menim, da Sodišču ni treba podrobno navesti, kako je treba uporabljati prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja, saj so za to v skladu z besedilom člena 16(2)(c) Direktive 2009/28 pristojne države članice, ki najbolj poznajo posebnosti nacionalnega prenosnega sistema električne energije.²³ Družba MNG Strom je na obravnavi tako navedla, da v Nemčiji obstajajo smernice za upravljanje prenosnega sistema električne energije, v katerih je – ker sta njihov cilj zanesljivost in varnost tega sistema – določen vrstni red odklopa obratov, da se omogoči zmanjšanje fizične prezasedenosti navedenega sistema.

52. Sodišče ob upoštevanju pisnih stališč zadevnih strank in razprave na obravnavi vseeno ostaja pristojno za dajanje napotkov na podlagi določb Direktive 2009/28 v zvezi z elementi, ki jih morajo države članice upoštevati pri uporabi prednostnega dostopa do elektroenergetskega omrežja.

53. V zvezi s tem, prvič, iz besedila člena 16(2)(c) te direktive izhaja, da se mora prednostni dostop uporabljati, če to omogoča varno delovanje nacionalnega elektroenergetskega omrežja. Pri tem, kot je navedeno v uvodni izjavi 60 navedene direktive, se lahko zahteve glede ohranjanja zanesljivosti in varnosti omrežja ter razpošiljanja razlikujejo glede na značilnosti nacionalnega omrežja in njegovega varnega delovanja.

54. Drugič, iz člena 16(2)(c) te direktive izhaja tudi, da se mora prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja izvajati na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril, kar pomeni, da so ta merila jasna in da jih države članice sporočijo vnaprej ter da lahko njihovo uporabo predvidijo vse zadevne strani.

55. Tretjič, iz ciljev Direktive 2009/28 izhaja, da morajo države članice dati največji prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja obratom, ki energijo proizvajajo izključno iz obnovljivih virov, kar pomeni, da so ti zadnji, ki se jim zavrne dostop do tega omrežja.

56. Četrto, glede obratov, v katerih se električna energija pridobiva z obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih odpadkov, menim, da morajo biti upoštevani, če je ta delež *časovno stabilen, izračunljiv in precejšen*. V nasprotnem primeru obstaja *tveganje zlorabe*, zlasti če je tehnično nemogoče uporabiti prednostni dostop do omrežja za samo del električne energije, ki jo proizvede obrat, in če se za ta obrat uporablja tak prednostni dostop, čeprav je v praksi električna energija proizvedena predvsem iz konvencionalnih virov energije. Tako bi bilo, na primer, če se delež energije iz obnovljivih virov bistveno spreminja glede na posamezna obdobja, kar povzroči, da je v nekaterih obdobjih ta delež ničen ali majhen.

57. Petič, družba EEW trdi, da je od Umweltbundesamt (zvezni urad za okolje, Nemčija) v obdobju, obravnavanem v postopku v glavni stvari, sistematično prejela potrdila o izvoru iz člena 15 Direktive 2009/28, na podlagi katerih je lahko dokazala, da okrog 50 % njene proizvodnje električne energije izvira iz obnovljivih virov energije. Kot pa izhaja iz člena 2(j) te direktive, je „potrdilo o izvoru“ opredeljeno kot elektronski dokument, *katerega edini namen je končnemu odjemalcu dokazati*, da sta bila določen delež oziroma določena količina energije proizvedena iz obnovljivih virov. Zato je to potrdilo sestavljeno za nazaj in ne omogoča, da bi se za velikost deleža teh virov energije vedelo v realnem času, to je v trenutku, ko mora upravljavec omrežja

²³ Poudarjam, da so bila v Uredbi 2019/943 podrobno navedena pravila za prerazporejanje, saj je med drugim v njenem členu 13(6)(a) določeno, da kadar se izvaja prerazporejanje navzdol na netržni osnovi, se za naprave za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov prerazporejanje navzdol uporablja samo, če ni drugih alternativ ali če bi druge rešitve povzročile zelo nesorazmerne stroške ali huda tveganja za sigurnost omrežja. Vendar se ta uredba ne uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari.

sprejeti odločitev o začasnem zmanjšanju dovajanja zaradi prezasedenosti omrežja.²⁴ Zato se po mojem mnenju „potrdilo o izvoru“ kot tako ne more uporabljati kot referenca v okviru določanja meril za prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja.

58. Šestič, predložitveno sodišče sprašuje, ali se je mogoče sklicevati na *ratio legis* člena 5(3), drugi pododstavek, Direktive 2009/28 za električno energijo, pri kateri je samo del proizveden iz biološko razgradljivih odpadkov. Naj spomnim, da se v skladu s to določbo v obratih z več gorivi, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, upošteva samo del električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije, in da se za namene tega izračuna prispevek vsakega vira energije izračuna na podlagi energijske vsebnosti. Ob upoštevanju široke diskrecijske pravice, podeljene državam članicam, menim – ker v tej direktivi ni navedeno drugače – da lahko kot referenco uporabljajo navedeni člen 5(3), drugi pododstavek, za uporabo prednostnega dostopa do elektroenergetskega omrežja.²⁵ V tem okviru bi se zahtevek za nadomestilo, ki ga poda upravljavec obrata za proizvodnjo električne energije, ker mu je bil zaradi prezasedenosti zavrnen dostop do omrežja, nanašal samo na del električne energije, proizveden iz biološko razgradljivega dela mešanih odpadkov.

59. Ob upoštevanju vsega navedenega predlagam, naj se na od drugo do peto vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 16(2)(c) Direktive 2009/28 razlagati tako, da ima obrat za proizvodnjo električne energije prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja samo za električno energijo, proizvedeno iz biološko razgradljivega deleža uporabljenih industrijskih in komunalnih odpadkov. Države članice morajo, če to omogoča varno delovanje nacionalnega elektroenergetskega omrežja, določiti pregledna in nediskriminatorna merila za določitev načinov uporabe tega prednostnega dostopa za tak obrat.

V. Predlog

60. Glede na zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), odgovori:

1. Člen 16(2)(c) Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES

je treba razlagati tako, da

je treba prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja, ki ga imajo obrati za proizvodnjo električne energije, ki uporabljajo obnovljive vire energije, dati ne samo obratom, ki električno energijo proizvajajo izključno iz obnovljivih virov energije, temveč tudi tistim obratom, v katerih se električna energija pridobiva s toplotno obdelavo mešanih odpadkov, ki vsebujejo delež biološko razgradljivih industrijskih in komunalnih odpadkov.

2. Člen 16(2)(c) Direktive 2009/28

je treba razlagati tako, da

²⁴ Glej tudi sodbo z dne 1. julija 2014, Ålands Vindkraft (C-573/12, EU:C:2014:2037, točka 90).

²⁵ Glej tudi uvodno izjavo 11 Direktive 2009/28.

ima obrat za proizvodnjo električne energije prednostni dostop do elektroenergetskega omrežja samo za električno energijo, proizvedeno iz biološko razgradljivega deleža uporabljenih industrijskih in komunalnih odpadkov. Države članice morajo, če to omogoča varno delovanje nacionalnega elektroenergetskega omrežja, določiti pregledna in nediskriminatorna merila za določitev načinov uporabe tega prednostnega dostopa za tak obrat.